

IN MEMORIAM

AKADEMIK VLADIMIR IBLER (1913. – 2015.)

U Zagrebu je 30. travnja 2015. godine u 102. godini preminuo akademik Vladimir Ibler, redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i dugogodišnji sveučilišni profesor međunarodnog prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Svojim djelima istaknuo se kao jedan od najvećih autoriteta među pravnicima te grane prava u Hrvatskoj i jedan od najvršnjih hrvatskih pravnika općenito koji je uživao simpatije i veliki ugled u znanstvenim i stručnim krugovima i izvan granica naše zemlje. Osim znanstvenog i nastavnog rada iznimno je važan njegov doprinos na međunarodnim konferencijama na kojima je kreirano suvremeno međunarodno pravo mora te njegova uloga nezaobilaznog savjetnika i člana povjerenstava za uređenje hrvatskih državnih granica.

Rođen je u Zagrebu 25. lipnja 1913. Često se duhovito osvrtao na činjenicu da se rodio u vrijeme cara Franje Josipa kada su Zagrebom još uvijek vozile konjske zaprege. Naime, danas u tehnološki jako naprednom i razvijenom 21. stoljeću zanimljiv je podatak da su majku akademika Iblera u rodilište odvezli konji s kočijom. Naravno, tada nije bilo današnjih zagrebačkih klinika i rodilišta. Rodilište u kojem se akademik Ibler rodio nalazilo se u Ilici u blizini Britanskog trga.

Rano djetinjstvo obilježeno je mirnim i sadržajnim životom u Zagrebu. Pučku školu završio je u Medulićevoj ulici. Obitelj je tada stanovala na uglu Primorske i prilaza Đure Deželića. Kao jedno od najranijih sjećanja koje je često spominjao je ono kada je s prozora gledao kako se tijekom prvog svjetskog rata skidaju bakreni oluci s krova crkve Svetog Blaža. Pitao je mamu što ti ljudi rade. Ona mu je odgovorila da skupljaju bakar jer treba državi u ratu. Isticao je da se tada, kao otprilike petogodišnjak, prvi puta susreo s pojmovima država i rat. Pojam država će kasnije kao profesor međunarodnog prava često rabiti u svojim predavanjima i radovima pišući o odnosima među državama te drugim subjektima međunarodnog prava. U pogledu pojma rat u jednom svom intervjuu prije nekoliko godina¹ istaknuo je slijedeće: "rat je pitanje koje me muči cijeli život. Goethe je rekao da rat spada u pojam čovječanstva. Ja se bojim da je rat neiskorjenjiv. Ne vjerujem da je čovječanstvo sposobno stvoriti i očuvati jedan pristojni trajni mir. U tome sam izraziti pesimist. Mnogi će mi na ovo sigurno reći pa znamo, ti vječito čitaš Schopenhauera i takve stvari, ti si po prirodi pesimist. Ja sam vidio i doživio ratove i mislim da je ljudska narav nepodobna i nesposobna ostvariti mir. Ne mogu zamisliti, koliko god se trudio, svijet u kojem neće biti elemenata grubog nasilja uz brahijalnu silu, surovost i nehumanost. Ipak smatram da je realistično i da

¹ Dobroslav Silobrić, *Jutarnji list*, 16. lipnja 2012.

nije promašeno boriti se za mir." Ovaj citat izvrsno ocrtava pogled na život akademika Iblera ali i njegove karakteristike, bolje rečeno vrline, koje su ga krasile. U razgovoru i komunikaciji bio je neposredan, duhovit, iskričav, spreman na polemiku, istodobno uvijek mudar i oprezan, nasmijan i autoironičan, nikada suhoparan, uvijek čvrsto na zemlji, izrazito realan.

U svom životu je od rane mladosti bio okružen velikim ličnostima – vizionarima i velikanima svoga vremena. Djed Vladimira Iblera, Janko Ibler, bio je istaknuti književni kritičar, publicist i prevoditelj pa je zahvaljujući njemu imao vrlo rano priliku upoznati se s književnošću i pisanom riječi. Stric Stanko Ibler bio je ugledni zagrebački liječnik, istaknuti ftizeolog, dvadesetak godina ravnatelj novoosnovane Klinike za plućne bolesti u Zagrebu, a njegova supruga gđa. Kornelia (Nela) Sertić Ibler, također ugledna liječnica pneumoftizeolog, prva je žena koja je diplomirala na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Teta Vanda Ibler udana Novosel bila je istaknuta zdravstvena prosvjetiteljica; u 1920-ima s Andrijom Štamparom promicala je zdravstvenu kulturu i higijenu i bila predstojnica Službe za zdravstvenu propagandu Ministarstva narodnog zdravlja. Drugi stric akademika Iblera bio je Drago Ibler, velikan hrvatske arhitekture, a jedan od bratija s kojim se intenzivno družio u dječjoj dobi i mladosti bio je Ozren Novosel, liječnik po kome je zagrebačka bolnica Merkur nakon drugog svjetskog rata nosila ime. Supruga akademika Iblera Ana Smokvina Ibler široj javnosti je poznata kao prevoditeljica Stendhalovog romana *Crveno i crno*. Osim uglednih članova obitelji, među važnim osobama iz njegove mladosti mogu se navesti i njegove školske kolege – violinist i skladatelj Stjepan Šulek i liječnik kardiolog Radovan Ivančić, koji su kasnije također postali akademici, kao i poznati zagrebački pedijatar Boris Mravunac.

Gimnaziju je završio u Zemunu 1932. godine. Studij prava započeo je u Beogradu, a završio u Zagrebu. Naime, zbog očeva posla živjeli su 7 godina u Zemunu i Beogradu. Iz tog vremena rane mladosti često je prepričavao i prisjećao se jednog povijesnog događaja; radilo se o atentatu Puniše Račića na Stjepana Radića i hrvatske zastupnike u Skupštini u Beogradu 1928. godine. Za njega je taj događaj ostao trajno upamćen jer je od toga dana, pa do posljednjih dana svog života, svakog dana kupovao i čitao novine.

Diplomirao je 1937. godine, a 1938. godine položio je tzv. rigoroz i stekao titulu doktora prava na Pravnom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Po tadašnjem sustavu koji se za završene pravnike Sveučilišta u Zagrebu primjenjivao od 1877. do 1952. godine pravnici kao i teolozi nisu stjecali doktorat disertacijom poput studenata Mudroslovnog, kasnije Filozofskog fakulteta, nego rigoroznim ispitom.

Nakon kratke odvjetničke prakse (od 1. ožujka do 26. studenog 1937. godine) u uredu odvjetnika Vladimira Korskog u Zagrebu, pravnu karijeru nastavlja u Kotarskom sudu u Zagrebu, koji se tada nalazio na Gornjem gradu u zgradi Pravnog fakulteta u Ćirilometodskoj ulici, gdje se na vratima jedne sobe u prizemlju i danas još uvijek naziru obrisi teksta "Sudska pismara". Na Okružnom sudu u Zagrebu i

Kotarskom sudu u Rabu radio je od 1937. do 1939. godine. Drugi svjetski rat proveo je u Zagrebu radeći kao tajnik u Industrijskoj komori (od 1939. do 1947. godine).

Sveučilišnu karijeru započeo je 19. studenog 1947. godine na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u zvanju asistenta za obvezne predmete Međunarodno javno pravo, Diplomatska povijest i Međunarodno pravni odnosi FNRJ. Stariji asistent postaje 1951. godine, a iste godine i honorarni nastavnik za fakultativni predmet Diplomatska historija. S temom habilitacijskog rada *Vanjski morski pojas (Zone contiguë)* habilitirao je 1954., a tada je izabran i za naslovnog docenta na predmetu Međunarodno javno pravo. Uz fakultativnu Diplomatsku historiju, predaje i slijedeće jednogodišnje fakultativne predmete: More i pomorska plovidba u međunarodnom javnom pravu (akademska godina 1955./1956.); Izvori međunarodnog javnog prava (akademska godina 1956./1957.); Kodifikacija diplomatskog prava (akademska godina 1957./1958.); Ženevska kodifikacija prava mora (akademska godina 1958./1959.). Za docenta je izabran 18. siječnja 1957. godine, predaje Međunarodno javno pravo zajedno s Jurajom Andrassyjem, a samostalno Diplomatsku historiju. Izvanredni profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu postaje 14. studenog 1961. godine, a redoviti profesor 29. listopada 1965. godine. Umirovljen je 1983. godine.

Voditelj katedre za Međunarodno pravo bio je od umirovljenja akademika Juraja Andrassyja 31. kolovoza 1966. godine do svojeg umirovljenja 30. lipnja 1983. godine. Od 1969. do 1970. godine bio je dekan Pravnog fakulteta u Zagrebu. To je posebno značajna godina jer se tada obilježavala 300-ta godišnjica osnutka Sveučilišta u Zagrebu. Na Pravnom fakultetu u Zagrebu bio je predsjednik Bibliotečnog odbora od 1. listopada 1968. do 30. lipnja 1983. godine.

Zajedno s academicima Jurajom Andrassyjem i Natkom Katičićem bio je suosnivač u akademskoj godini 1962./1963. postdiplomskog studija iz međunarodnog javnog i privatnog prava i međunarodnih odnosa na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predavao je predmete Diplomatska povijest, Međunarodni odnosi, Pravo diplomatskih odnosa, Međunarodno javno pravo. Bio je dugogodišnji voditelj toga studija (od 1966. do 1970., od 1971. do 1973. te od 1976., uključujući posljednju generaciju poslijediplomanata upisanu prije njegovog umirovljenja).

Na Pravnom fakultetu u Zagrebu sudjelovao je u izvođenju nastave i na drugim postdiplomskim studijima. Na Postdiplomskom studiju iz pomorskog prava koji je započeo s radom akademske godine 1965./1966. predavao je na I. godini studija predmet *Međunarodno pravo mora*. Na Postdiplomskom studiju iz državno-političkih znanosti na drugoj klasi studija akademske godine 1965./1967. predavao je predmet *Historija diplomacije 1918.–1939.* Na Postdiplomskom studiju iz upravno-političkih znanosti koji je započeo s radom akademske godine 1961./1962. na I. godini studija predavao je predmet *Jugoslavija u međunarodnim odnosima* u 1. razdoblju studija (od 1961. do 1968.).

Uz akademike Juraja Andrassyja i Natka Katičića, 1952. godine sudjeluje u osnivanju Instituta za međunarodno pravo i međunarodne odnose te zajedno rade

na razvoju Instituta kao središta znanstvenog rada na području međunarodnog javnog i privatnog prava i srodnih disciplina.

Usavršavao se u svjetski poznatim centrima za proučavanje međunarodnog prava i srodnih disciplina: Academie de Droit International, Haag (1949. i 1951. godine); Institut universitaire de hautes etudes internationales, Genève (1954./1955.); Harvard University -Harvard Summer Seminar (1956. godine), na poziv tada mladog profesora Henryja Kissingera, koji će kasnije za vrijeme Nixonove i Fordove administracije postati savjetnik predsjednika za nacionalnu sigurnost te državni tajnik Sjedinjenih Američkih Država; Columbia School of Law (1959./1960.) kod Philipa Jessupa te u Parizu i Londonu.

Akademik Ibler bio je gostujući predavač na dodiplomskim studijima pravnih fakulteta u Rijeci i Osijeku, predavač na postdiplomskom studiju iz međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, na postdiplomskom studiju pomorskog prava i prava mora na Pravnom fakultetu u Splitu, na postdiplomskom studiju Interuniverzitetskog centra u Dubrovniku te na postdiplomskim studijima u Beogradu, Ljubljani, Novom Sadu. Bio je i gostujući predavač na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld u Zagrebu. Predavao je kao gostujući profesor u Kielu (od 17. studenog 1968. do 17. siječnja 1969.) na poziv Instituta za međunarodno pravo tamošnjeg Pravnog fakulteta te 1973. godine na Institut universitaire de hautes etudes internationales u Ženevi. Na seminaru u organizaciji Institute of Public International Law and International Relations u Solunu, 1976. godine održao je predavanje o mirnom rješavanju sporova prema novoj Konvenciji UN o pravu mora. Pojedinačna predavanja održao je na pravnim fakultetima u Torontu 1971. godine, Mainz 1980. godine i Münchenu 1981. godine.

Sudjelovao je na brojnim međunarodnim znanstvenim seminarima i sastancima, primjerice na III. međunarodnom kolokviju međunarodnog prava u Loccumu od 9. do 11. ožujka 1968., gdje je održao referat pod naslovom *Peaceful Change als Mittel der Streitentscheidung*. 1970. godine izabran je u grupu stručnjaka koja se u Woodrow Wilson International Center for Scholars u Washingtonu (1970./1971.) bavila proučavanjem i izradom teza o aktualnim pitanjima prava mora, kada posebno obrađuje pitanja država bez izlaza na more i pitanja epikontinentnog pojasa. Na poziv Carnegiejeve fundacije sudjelovao na međunarodnom seminaru Seminar on the Law of the Sea od 20. do 30. srpnja 1972. u Yaoundeu (Kamerun) gdje je održao referat *Territorial Sea, Contiguous Zone, High Seas*. U veljači 1973. sudjelovao je na sastanku *New Directions in the Law of the Sea* u Londonu u organizaciji Britanskog instituta za međunarodno i poredbeno pravo. U okviru hrvatskog izaslanstva sudjelovao je na znanstvenom skupu u Linzu 14. prosinca 1991. o ustavnom pravu naroda Jugoslavije na samoopredjeljenje.

Akademik Vladimir Ibler bio je jedan od najuglednijih i najznačajnijih članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Nazivali su ga dobrim duhom Hrvatske

akademije, zadnjim bardom stare garde hrvatskih znanstvenika iz područja međunarodnog prava. Za člana suradnika izabran je 7. lipnja 1977. godine; 11. ožujka 1986. godine postao je izvanredni član, a 24. srpnja 1991. godine redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. 1985. godine izabran je za voditelja Zavoda za pomorsko-društvene aktivnosti u Splitu istraživačkog centra JAZU. Sudjelovao je u radu Radne grupe Pravo i društvo te je bio član Znanstvenog savjeta za pomorstvo JAZU i delegat Predsjedništva JAZU u Izvršnom odboru tog savjeta.

Bio je nezamjenjiv suradnik Jadranskog zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti još od vremena kada se u Zavodu radilo na pripremama stajališta naše delegacije za kodifikaciju prava mora koja je uslijedila na konferenciji u Ženevi 1958., pa do posljednjih dana svoga života. Objavio je članke u Akademijinom časopisu *Zbornik za pomorsko pravo* 1955., 1957. i 1961. Bio je član uredništva časopisa Jadranskog zavoda *Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law* te uredništva časopisa *Adrias: Zbornik Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu*. Akademik Ibler bio je voditelj i glavni istraživač na sljedećim projektima Jadranskog zavoda financiranim od Ministarstva znanosti: *Teorija i praksa pomorskog zakonodavstva Republike Hrvatske* (od 1996. do 2002.); *Hrvatsko pomorsko zakonodavstvo i međunarodni standardi* (od 2002. do 2006.) te *Prilagodba hrvatskog pomorskog zakonodavstva međunarodnim standardima i pravu EU* (od 2006. do 2014. godine).

U okviru radne skupine Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zajedno s 24 suradnika za potrebe Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija izradio je od lipnja do prosinca 2006. *Osnove za razgraničenje između Republike Hrvatske i Republike Slovenije ("Plava knjiga")* koja je 2. veljače 2007. predstavljena predsjedniku Republike Hrvatske Stjepanu Mesiću i predsjedniku Vlade Ivi Sanaderu.

Posebno je značajno sudjelovanje akademika Iblera na međunarodnim diplomatskim konferencijama. Kao pravni savjetnik delegacije FNRJ na 6. zasjedanju Generalne konferencije UNESCO-a u Parizu od 18. lipnja do 13. srpnja 1951. sudjelovao je u ime FNRJ u radu posebne radne skupine "Odbor za autorsko pravo" gdje se priređivao nacrt Univerzalne konvencije o autorskom pravu (konačni tekst je usvojen na Međuvladinoj konferenciji u Ženevi od 18. kolovoza do 6. rujna 1952.). Kao zamjenik šefa diplomatske delegacije SFRJ sudjelovao je na 1. zasjedanju Diplomatske konferencije za kodifikaciju prava međunarodnih ugovora u Beču od 26. ožujka do 24. svibnja 1968. Kao član diplomatske delegacije SFRJ sudjelovao je u radu velike većine zasjedanja *Treće konferencije Ujedinjenih naroda o međunarodnom pravu mora* (Treća konferencija je održala ukupno 11 zasjedanja u različitim mjestima u razdoblju od 3. prosinca 1973. do 10. prosinca 1982. godine).

Akademik Ibler bio je 1985. godine član Komisije za pravo mora i Savjeta za međunarodnopravna pitanja tadašnjeg Saveznog sekretarijata za vanjske poslove te Radne grupe za pravo Ujedinjenih naroda istog Savjeta.

Za vrijeme samostalne Republike Hrvatske od kraja studenoga 1991. angažiran je na školovanju diplomatske službe Republike Hrvatske. Prva dva tečaja za diplomatsko-konzularne poslove Republike Hrvatske održana su 1991. i 1992. godine u zajedničkoj organizaciji Pravnog fakulteta u Zagrebu i Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske. Potom je uredbom Vlade RH od 8. listopada 1994. osnovana Diplomatska škola kao odjel Ministarstva vanjskih poslova koji je stvarno počeo s radom 9. listopada 1995. te je novom Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 24. listopada 1996. Škola postala Diplomatska akademija kao zavod unutar Ministarstva. Akademik Ibler bio je stalni predavač za predmete Diplomatska povijest i Međunarodno javno pravo.

Unatoč iznimno visokoj životnoj dobi bio je do zadnjih dana svog života aktivan u profesionalnom i društvenom životu. Akademik Vladimir Ibler bio je član Diplomatske hrvatsko-slovenske komisije za uređenje graničnih pitanja 1995. godine; član Mješovite diplomatske komisije za uređenje graničnih pitanja između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije 1996. godine; član Savjeta za granice Vlade Republike Hrvatske 2001. godine; član hrvatskog izaslanstva na usmenoj raspravi pred Arbitražnim sudom o hrvatsko-slovenskom graničnom sporu u Hagu u lipnju 2014. godine. U govoru na posljednjem ispraćaju akademika Iblera, profesorica Maja Seršić podsjetila je na lanjsko sudjelovanje akademika Iblera na usmenoj raspravi u Hagu o hrvatsko-slovenskom graničnom sporu, kada je, kako je kazala, svojom erudicijom, mudrošću i posebnim šarmom dao obilježje cijeloj raspravi.

Akademik Ibler bio je član više stručnih udruga: Jugoslavenskog udruženja za međunarodno pravo (1954.–1991.; 1986. član Predsjedništva); Hrvatskog udruženja za međunarodno pravo (i njegov predsjednik 1986.); član International Law Association u Londonu (1985. bio je član Međunarodnog odbora za isključivi gospodarski pojas).

Primio je veliki broj nagrada, priznanja i odlikovanja. *Plaketa Pravnog fakulteta u Zagrebu* dodijeljena mu je prilikom obilježavanja Dana Fakulteta 4. studenog 1983. Povodom umirovljenja objavljen je tematski broj časopisa *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, god. 35 (1985), br. 5–6 koji sadrži Spomenicu profesoru Vladimiru Ibleru. Odlukom Predsjednika Republike od 26.5.1998. (Narodne novine br. 81/1998.) odlikovan je *Redom Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića* za osobite zasluge u znanosti. U Preporodnoj dvorani HAZU dana 5.11.2002. uručena mu je nagrada Zagrebačkog velesajma uz pokroviteljstvo HAZU "*Josip Juraj Strossmayer*" za najbolje znanstveno djelo iz područja društvenih znanosti objavljeno u 2001. godini za knjigu *Međunarodno pravo mora i Hrvatska* (Zagreb: Barbat, 2001.). U izdanju Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske u Zagrebu je 2006. godine objavljena zbirka tematski grupiranih odabranih članaka pod naslovom *Koliko vrijedi međunarodno pravo?: izbor članaka iz međunarodnog prava i međunarodnih odnosa*. Odbor za podjelu državnih nagrada za znanost za 2007. godinu na 1. sjednici 14.7.2008.

dodijelio mu je *Državnu nagradu za znanost za životno djelo u području društvenih znanosti za 2007. godinu*; nagradu je primio u Hrvatskom saboru 7.10.2008. *Redom kneza Branimira s ogrlicom* odlikovan je za osobit doprinos razvoju pravne znanosti u Republici Hrvatskoj te aktivnu ulogu u formuliranju međunarodno-pravnih stavova Republike Hrvatske temeljem Odluke Predsjednika Republike od 28.7.2008. (Narodne novine br. 96/2008.). Akademiku Ibleru posvećen je tematski broj časopisa *Adrias: Zbornik zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Svezak 15 (2008). Priznanje Hrvatske gospodarske komore *Zlatna kuna za životno djelo za 2011.* dodijeljeno mu je 28. veljače 2012. U Preporodnoj dvorani Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti dana 7. svibnja 2012. uručeno mu je priznanje Zaklade dr. sc. Jadranko Crnić *Nagrada dr. sc. Jadranko Crnić za cjeloživotni doprinos i iznimna postignuća u pravnoj struci i promociji vladavine prava u Republici Hrvatskoj za 2011. godinu.*

Ukratko je nemoguće govoriti o njegovim ogromnim dostignućima i doprinosu u disciplinama pravo mora, međunarodno pravo, diplomatska povijest. Svojim djelima ušao je u red najvršnjih hrvatskih pravnikâ, a ne mali broj njegovih radova ostaju nezaobilazni u međunarodnim razmjerima. Njegova znanstvena antologija obuhvaća desetke krucijalnih djela međunarodnopravne dogmatike koja se sva ne mogu obuhvatiti ovim recima. Posebno se izdvajaju:

Rječnik međunarodnog javnog prava, u dva izdanja: prvom iz 1972. i onom proširenom iz 1987. godine. Taj rječnik rezultat je autorovog dugogodišnjeg i strpljivog rada. Određenja pojmova su pouzdana, koncizna i za čitatelje jasna. Upravo stoga čini se da taj rječnik neće zastarjeti unatoč dinamičnom razvoju te discipline.

Međunarodni odnosi, hrestomatija, Zagreb 1971., 501 stranica. Pisac je tu knjigu podijelio na sljedeća poglavlja: 1. Znanost o međunarodnim odnosima – pojam, definicija; 2. Metodologija proučavanja međunarodnih odnosa; 3. Suverenost i nacionalna neovisnost; 4. Međunarodna zajednica; 5. Sila, nasilje i snaga u međunarodnim odnosima; 6. Rat i mir; te 7. Međunarodni odnosi i međunarodno pravo. Veoma je instruktivna autorova uvodna studija o znanosti međunarodnih odnosa na 76 stranica teksta. Nakon 1971. objavljeno je na navedene teme mnogo novih djela u svijetu, ali ta hrestomatija obuhvaća izvode iz tekstova pisaca koje danas u tom području možemo smatrati "klasičnima".

Sloboda mora, Zagreb 1965., 202 stranice, od toga polovica autorovog teksta. Ta je zanimljiva knjiga napisana nakon velike kodifikacije prava mora iz 1958. godine, ali znatno prije one iz 1982. godine. Ona ne obuhvaća samo režim otvorenoga (ili "slobodnog") mora, nego raspravlja o slobodi mora općenito, uključujući pravo neškodljivoga prolaska brodova teritorijalnim morem i režim plovidbe međunarodnim tjesnacima i prokopima. Od autorova teksta ne manje značajan dio su brojni dokumenti, od kojih je pisac mnoge po prvi puta sam preveo na hrvatski jezik. Tamo je on u cjelini preveo i opsežnu presudu Stalnoga suda međunarodne pravde u slučaju *Lotus* iz 1927. između Francuske i Turske.

Diplomatska historija 1814–1871, Zagreb 1960., 225 stranica, od toga 119 stranica autorovog teksta. U podnaslovu knjige navodi se da se radi o sumarnom pregledu. Ali za čitatelje to je njezina glavna prednost. Taj pregled veoma je čitak i instruktivan. Knjiga obuhvaća razdoblje od Bečkoga kongresa (1814.–1815.) do poraza Francuske u ratu s Pruskom (1870.–1871.). Izbor dokumenata u knjizi veoma je uspješan. U hrvatskom prijevodu navode se izvodi iz svih akata kojima su se okončavali ratovi u tome razdoblju.

Međunarodno pravo mora i Hrvatska, Zagreb 2001., 561 stranica, od toga 227 stranica autorovog teksta. Ostalo su veoma korisni prilozi i karte. Pisac daje prikaz bitnih odredbi Konvencije UN o pravu mora iz 1982. Iznosi neka nerazjašnjena ili sporna pitanja i za njih pruža svoja objašnjenja. Najzanimljiviji je dio te knjige onaj u kojemu akademik Ibler polemizira sa službenim stavovima Slovenije glede nekih prostora mora koji po međunarodnom pravu pripadaju Hrvatskoj. On ih sve pobija temeljem odredaba Konvencije iz 1982. u svome tumačenju. Čitava knjiga odražava veliku ljubav Vladimira Iblera prema moru i pravu mora, te njegovu odlučnost u obrani pravno zaštićenih interesa Hrvatske na Jadranskom moru. Ta će knjiga ostati kao koristan izvor podataka o današnjim poteškoćama Hrvatske u demarkaciji njezine morske granice sa Slovenijom.

Potrebno je istaknuti i priloge akademika Vladimira Iblera u *Pomorskoj enciklopediji* Leksikografskog zavoda.

Njegovi tekstovi u *Ljetopisu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* o pojedinim istaknutim hrvatskim pravicima s kojima je prijateljevao i surađivao (Juraju Andrassyju, Natku Katičiću, Vladislavu Brajkoviću i Branku Jakaši) te u *Zborniku Pravnog fakulteta u Zagrebu* o Velimiru Filipoviću, predstavljaju vrijedan prilog povijesti znanstvenih disciplina kojima su se bavili i omogućuju mlađim generacijama pravnika da se upoznaju s njihovim životom i djelom.

Za kraj, uz veliku ljubav Vladimira Iblera prema moru, njegov interes za Jadran i privrženost Jadranu, treba istaknuti i da je bio simbol Zagreba, kroničar zagrebačke povijesti, pa s njime odlaze brojni "štikleci" – doživljaji i priče iz života Zagreba koje je on znao ispričati živopisno, uvijek vedro i duhovito.

Hrvatska pravna i akademska zajednica smrću akademika Iblera izgubila je jednu od svojih najznačajnijih osobnosti. Mnogi od nas izgubili smo prijatelja i učitelja. Ostaju nam njegova vrijedna djela i neizbrisiva uspomena na dane provedene u njegovom društvu. Dugujemo mu duboko poštovanje i iskrenu zahvalnost.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstvena savjetnica
Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti